



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce  
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte  
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi  
coadiutoris**

**Juan <de la Cruz>**

**Coloniæ Agrippinæ, 1639**

§. 1. Legitimus propositionis sensus declaratur, & Sanctorum Patrum  
testimonijs corroboratur.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-37873**

*Legitimus propositionis sensus declaratur, &  
Sanctorum Patrum testimonijs cor-  
roboratur.*

**L**egitimus igitur, & apertus huius propositionis sensus est, vanum, ac reprobandum esse nimium aliquotum desiderium, & affectum erga filios, uxorem, vel maritum, sine attentione, & respectu ad maiorem Dei gloriam, spiritualemque eorum utilitatem, & profectum, sed solum propter aliquod temporale commodum, lætitiā, vel iucunditatem, vel propter similes respectus, quibus plerumq; homines ad talem affectum, & amorem moveri solent. Et ideo intendit Mysticus noster Doctor talem amorem, & affectum iuxta hunc sensum relegare, spiritualesque personas perfectionis cupiditas, taliter circa hanc rem instruere, ut nec filios, nec maritum, nec uxorem, præcise propter memoratos respectus diligant, aut illis, ut sic complacent, sed eatenus dumtaxat suum affectum in eis constituent, quatenus prædicta omnia fuerint medium ad maiorem Dei gloriam, spiritualemque utilitatem assequendam. Unde quando huiusmodi conducentia incerta fuerit, consequenter, & rectè asserit, nullatenus in eorum amore, vel complacentia affectum firmandum esse, sed huiusmodi desiderium, & voluntatem, omnino cum diuina voluntate, & beneplacito circa prædicta omnia conformari debere.

Et merito sanè filiorum, & cognatorum affectum, nisi modo dicto diuinæ voluntati conformetur, & ad Deum omnino dirigatur, speciali cura amputandum esse Vener. IOANNES docuit, quia vix vlli præui affectus periculosus homines tentare solent, quam inordinati filiorum, & cognatorum affectus, adeò, ut aliquando homines improbo filiorum amore adducti à vero numine ad falsa idola defecerint, ita insaniētes, ut mortuos filios immortales Deos consecrarent. Sic olim Syrophanes Egyptius mortuo filio, simulachrum eius posuit loco numinis adorandum. Sic & Ninus Assyriorum Rex filium suū Belum vitæ functum noluit intra mortuorū vñas delitescere, sed supra Deorū aras erectis simulachris fulgurare, sic Thare filium suum Aram morte sublatum, immortalitate donare voluit, dum eius imaginem cōsecrauit. Sed quid sit de his exemplis, de quibus longior esse potest disputatio, certum est id, quod diximus ex Script. Sacre testimonio Sapient. 14. n. 15. ibi: *Acerbo luctu dolens pater citò sibi rapti filij fecit imaginem, & illum qui tunc quasi homo mortuus fuerat, nunc tanquam Deum colere cepit, & construxit inter seruos suos, sacra, & sacrificia, &c.* Cui consonat illud, quod refertur Numeror. 32. n. 4. scilicet Egyptios videntes, tum filios suos mortuos, tum etiam Deos suos percussos, magis curasse de sepeliendis, ac deplorandis filiis, quam de Dijs restaurandis. Plura alia ad hoc propositum adducere possemus, ex quibus manifestissime constaret, quantum nocere soleat nimius filiorum, & propinquorum amor: innumera namque sunt Scripturæ, & Sanctorum Patrum testimonia, in quibus id notatur, & perpenditur, sed in re tam aperta non est necesse amplius immorari, ex di-



B.  
Joannis  
à Cruce

Opera  
mystica

NVI

124

Etis enim satis superque constat, quam necessarium sit huic amori, & affectus modum præscribere, ne plura, & grauia damna generet: quem modum optime præscripsit Mysticus noster Doctor hunc effectum relegandum esse docens, nisi quatenus ad maiorem Dei gloriam ordinatur, cumque hæc maior Dei gloria fere semper incerta sit, eò quòd nescitur an filij, propinqui, & cognati grati Deo existant, vel futuri sint, merito affectum illum, quo nimis anxie amatur, præscisso prædicto respectu maioris Dei gloriæ, inabitaque attentione ad commodum aliquod, vel iucunditatem temporalem, Venerabilis noster IOANNES tanquam imperfectum, & vnionis cum Deo impeditiuum damnat.

Hanc autem doctrinam sæpè Script. sacra, & SS. Patres docent, cum propinquitum, & cognatorum amorem in sensu dicto amputare, & omnino relegare strictissimis verbis suadent, cuiusmodi sunt verba illa Christi Domini Luca 14. Si quis uenit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & filios, & agros, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et Luca 9. cum quidam diceret ad Iesum: Domine permittite mihi primum ire, & sepelire patrem meum, respondit ei Iesus: Sine ut mortui sepeliant mortuos suos, tu autem uade, & annuntia regnum Dei, &c. Super quæ verba Diuus Ambrosius sic inquit: His paterni quoque funeris sepultura prohibetur, ut intelligas humana posthabenda diuinis, hoc est studium, sed minus impedimentum, nam qui paritur studium, deriuat affectum, qui diuidit cor, non differt profectum, &c. Et D. Chryl. hom. 28. in Matthæum circa finem eundem explicans locum inquit: Quid igitur hinc præcipuè discimus, nisi quod nonullo momento temporis cadenda hæc, etiam si necessaria videantur, spiritualibus anteferenda sunt, &c.

Nec minus stricta sunt verba illa Christi Domini Matth. 10. ibi: Non ueni pacem mittere, sed gladium, ueni enim separare hominem aduersus patrem suum, & filiam aduersus matrem suam, & nurum aduersus sororem suam, & inimici hominis domestici eius. Unde rectè D. Basil. in constitutionibus Monasticis ca. 21. inquit: A propinquis autem amicis, & parentibus, quæ amicitia affectionibus nos tam longe oportet esse disiunctos, quam longe eos, qui iam sunt uita disuncti, à uita videmus distare.

Quam etiam doctrinam exemplo nos suo docuit idemmet Christus Dñs, dum Matrem suam, quantumuis sanctissimam, aliquando durè alloquutus fuit, dicens: Quid mihi, & tibi mulier? Quod pro nostra instructione fecit, ut benè notauit D. Bern. ser. 2. de mutatione aquæ in uinum his uerbis: Ut quid ergo fratres utique propter nos, ut non sollicitet carnalium cura parentum, & necessitudines illa impediunt exercitium spirituale, &c.

Sed adhuc strictius de hac re exemplum præbuit cum cuidam dicenti illi: Ecce mater tua, & fratres tui foris stant querentes te, respondit Iesus, quæ est mater mea, & qui sum fratres mei, & extendens manus in Discipulos suos, dixit: ecce mater mea, & fratres mei, &c. Matth. 12. m. 47. quod exemplum rectè perpendens D. Ambr. li. 6. in Lucam c. 8. sic inquit: Moraliter Magister, qui de se cateris præbet exemplum, ipse suorum executor est præceptorum: præscripturæ enim carteris, quoniam qui non reliquerit patrem, aut matrem suam, non est filio Dei dignus, sententia huius primus ipse se subiecit, non quo materna refuset pietatis obsequia, sed quia paternis se mysteris amplius, quam maternis affectibus debere cognoscit, neque tamen iniuriose refutat parentem, sed religiosiores copula mentium docentur esse, quam corporum, &c. Quod etiam super eundem Matthæi locum adnotauit Tertul. lib. 4. contra Marcionem c. 19. & li. de carne Christi c. 6. pluresque alij Sancti Patres.



Id ipsum strictissimis etiam verbis statuitur Exod. 32. num. 27. vbi tale præceptum habetur: *Occidas vnusquisque fratrem, & amicum, & proximum suum.* Quod explicans D. Ambr. epist. 56. sic inquit: *Quod occidi fecit à proximo proximos: filios à parentibus, à fratribus fratres, præceptum eiusdems, quia præferenda est religio necessitudini, pietas propinquitati, ea est enim vera pietas, que præponit diuina humanis, perpetua temporalibus, vt contemplatione, ac amore reuoluentia diuina perimeretur omnis affectus necessitudinis.*

Plura alia his similia Scripturæ, & S. Patrum testimonia adducere possemus, in quibus filiorum, parentum, & propinquorum affectus in sensu dicto resecari strictissimè iubetur, ea tamen consulto amittimus, quia ex dictis satis superque constat, quam utilis, & necessaria sit Scripturæ sacræ, & SS. Patrum doctrinæ conformis sit propositio nostri Mystici Doctores, in qua id ipsum edocetur, nimiusque affectus erga filios, maritum, & vxorem damnatur, eo quod incertum est, an ipsi Deo grati exsistant, vel futuri sint, nec ne.

§. II.

*Egregio S. Mat. nostræ THERESIÆ testimonio alijsque etiam SS. Patrum dictis eadem doctrina confirmatur.*

Ceterum non possumus non pro huius doctrinæ maiori confirmatione celebre quoddam testimonium S. Matris nostræ THERESIÆ adducere, quod habetur l. 3. suarum foundationum c. 7. vbi foundationem Monasterij oppidi Alba describens refert, quod cum fundatrix eiusdè monasterij, quæ appellabatur Theresia de Laiz summopere desideraret filios sibi à Deo concedi, nihilominus tale accipit à Deo responsum: *Noli velle prolem, nam condemnaberis.*

Et vt testimonium hoc melius perpendatur ipsamet THERESIÆ nostræ verba referre placuit: *Sobolem vt à Domino obtineret, per magnis id deuotionibus & precibus ipsa cõtendebat; hanc autem vt desideraret, non alia eam impellibat ratio, quam vt se vita defuncta, heres superspiceret, qui suo nomine Maiestatem illius continenter laudaret, & mihi quoque retulit, nunquam se in prole petenda aliud quid, quam dixi spectasse. Est namque mulier veritatis amantissima, christianis virtutibus & religione insignis. Hoc ergo desiderium cum multis annis haberet, & illud B. Andrea Apostolo commendaret, quem secundare steriles vreros didicerat, post multas preces & deuota exercitia in hunc finem assumpta quadam nocte cum in lecto iaceret, talis ad eam vox facta est: *Noli velle prolem; nam condemnaberis, &c.**

Hoc ergo testimonio iustificè comprobatur Ven. N. IOANNIS doctrina, si enim hæc mulier, quantum vis solius Dei gloriã intenderet, tamen desiderans filios, re vera desiderabat id quod suæ damnationis causa futurum erat, quis non videat, quam utilis, & necessaria sit Mystici nostri Doctores doctrina, nimium desiderium filiorum, complacentiamque in marito, & vxore damnans, eo quod fere temper incertum sit, an exinde maior Dei gloria, animarumque utilitas prouentura sit, nec ne.

Vnde D. Hieron. lib. 1. contra Iouinianum postquam retulerat paruum vtilitatem, quam exceperat Samuel ex filijs suis, qui nequaquam eius virtutis hæredes fuerunt,